

Kaupunginhallitus

27.11.2023

Aika 27.11.2023 klo 14:00 - 20:50**Paikka** Kaupungintalo, 2. kerroksen kokoushuone**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 388	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 389	Pöytäkirjan tarkastus	5
§ 390	Kaupunkistrategian päivittäminen	6
§ 391	Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027	8
§ 392	Kemin Matkailu Oy:n takauksen ja lainojen uudelleenjärjestelyt	17
§ 393	Hallintosääntöpäivitys 2023	20
§ 394	Konserniraportti II	21
§ 395	Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen / Presidentinvaalit 2024	23
§ 396	Hyvinvointialueen 3+1 vuokrasopimukset	25
§ 397	Myllyniemen venesatama-alueen myynti	27
§ 398	Lausunto Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle koskien Kuusakoski Oy:n Kemin Veitsiluodon jätteenkäsittelylaitoksen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta	28
§ 399	Tiedoksi saatettavat	35
§ 400	Kaupunginhallitukselle saapuneet pöytäkirjat	37
§ 401	Vireillä olevia ajankohtaisia asioita	38

Kaupunginhallitus

27.11.2023

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Tiitinen Pekka	14:00 - 20:50	Puheenjohtaja	
	Kourula Tuire	14:00 - 20:50	2. varapuheenjohtaja	
	Huusko Kalle	14:00 - 20:50	3. varapuheenjohtaja	
	Auvinen Sari	14:00 - 17:44	Jäsen	
	Keskikallio Raimo	14:00 - 19:25	Jäsen	
	Koskela Päivi	14:00 - 20:50	Jäsen	
	Lescelius Marko	14:00 - 19:20	Jäsen	
	Peurasaari Hannu	14:00 - 20:50	Jäsen	Etäyhteydellä
	Tervahauta Aimo	14:00 - 20:50	Jäsen	
	Hanhisuanto Kari	14:00 - 20:50	Varajäsen	
	Viitala Reijo	14:00 - 20:50	Valtuuston pj.	
	Jestilä Teija	14:00 - 20:50	Valtuuston 1. vpj.	
	Miettunen Ulla	14:00 - 20:50	Valtuuston 2. vpj.	
	Järvelä Viivi	14:00 - 20:50	Valtuuston 3. vpj.	
Muu	Ruotsalainen Matti	14:00 - 20:50	Kaupunginjohtaja	
	Vilén Jukka	14:00 - 20:50	Hallinto- ja kehitysjohtaja	
	Salmela Essi	14:00 - 20:50	Kaupunginjuristi	
	Heikka Kimmo	14:00 - 19:55	Elinvoimajohtaja	§390-391
	Rauvala Kaisa	14:00 - 19:30	Hyvinvointijohtaja	§390-391
	Grönvall Mika	14:00 - 19:55	Ympäristöjohtaja	§390-391
	Heberg Katri	14:00 - 19:55	Talouspäällikkö	§390-391
Poissa	Mustafi Albana			

Allekirjoitukset

Pekka Tiitinen
puheenjohtaja
§388-395 ja §397-401

Tuire Kourula
puheenjohtaja
§396

Jukka Vilén
sihteeri

Käsitellyt asiat

388 - 401 §

Pöytäkirjan tarkastus

Päivi Koskela
pöytäkirjantarkastaja

Kalle Huusko
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Yleisessä tietoverkossa

Kaupunginhallitus

§ 388

27.11.2023

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 388

Päätösehdotus

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kaupunginhallitus

§ 389

27.11.2023

Pöytäkirjan tarkastus

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 389

Päätösehdotus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Sari Auvinen ja Kalle Huusko.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Päivi Koskela ja Kalle Huusko

Kaupunginhallitus § 292 25.09.2023
Kaupunginhallitus § 390 27.11.2023

Kaupunkistrategian päivittäminen

Kaupunginhallitus 25.09.2023 § 292

Valmistelu

Kemin kaupunkistrategia ei kokonaisuutena enää vastaa kaupunginpalvelutuotantoa johtuen siitä, että perusturvatoimialan kokonaisuuden siirtyessä hyvinvointivointialueen palveluvastuulle kaupungin toiminnoista poistui merkittävä osa. Kaupungin arvot toteuttavat täysin kaupungin muuttunutta tehtäväkenttää, mutta toimenpiteet eivät vastaa muuttunutta toimintaympäristöä ja nykytilannetta. Täältä osin strategiaa on tarpeen päivittää. Tarkoituksenmukaisinta ei ole tehdä kokonaisuutta uudelleen vaan päivittää ja jatkaa nykyisen kokonaisuuden pohjalta.

Prosessi strategian osalta on käynnistynyt keväällä 2023. Prosessissa lautakunnat ovat olleet vahvassa roolissa ja lautakuntien näkemysten osalta on tehty yhteenveto, jonka pohjalta strategiaa on viety eteenpäin. Prosessin tuloksena on laadittu päivitetty luonnos. (Liitteenä) Strategian toteuttamisen osalta keskeisin muutos on käytännön toteuttaminen toimialaoilla siten, että prosessit projektoidaan ja niille nimetään selkeästi vastuuhenkilö. Toimialat käsittelevät omat projektinsa talousarviovalmistelun yhteydessä. Tällä pyritään varmistamaan kaikille prosesseille sen aiempaa vahvempi toteutumisen seuranta ja niiden saattaminen myös käytäntöön. Kaupunginhallituksen tulee valtuuston esittelijänä käsitellä sitä myös omalta osaltaan ennen valtuustolle laadittavaa esitystä. Päivityksessä on pyritty huomioimaan vahvasti annettu palaute ja se, että jatkossa mittareiden ja toteutuksen osalta se olisi kaupungin näkökulmasta vahvemmin tulosten kautta arvioitavissa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee strategia päivitysluonnoksen tietoon saatetuksi ja evästää jatkovalmistelua. Jatkovalmistelun osalta päivitetty strategia viedään valtuuston hyväksyttäväksi talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti järjestää asiasta iltakoulun kaupunginvaltuustolle lokakuun aikana.

Jatkovalmistelun osalta päivitetty strategia viedään valtuuston hyväksyttäväksi talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus

§ 292 25.09.2023
§ 390 27.11.2023

Valmistelu

Päivitetyn kaupunkistrategian myötä on vain yksi kaupunkistrategia, jonka toteuttamista tukevat erilliset ohjelmat sekä toimialoittain määritellyt projektit. Kokonaisuudella saamme hyödynnettyä aiemman tehdyn strategiatyön ja samalla tiivistämme strategian ja päämäärät tiiviimmiksi kokonaisuuksiksi, jossa seuraamme tuloksia. Kaupunkistrategiaa on käsitelty valtuuston iltakoulussa 24.10, jonka pohjalta strategiakirkastusta on päivitetty. Lautakunnat ovat osaltaan jo talousarvioiden laadinnan yhteydessä suunnitelleet ja määritelleet toimialojensa projektit, joiden toteutumista toimialat ja lautakunnat seuraavat säännöllisesti ja informoivat etenemisestä myös kaupunginhallitusta ja valtuustoa. Tällä vahvistetaan strategian toteutumista ja etenemistä konkreettisin vaihein ja toimenpitein.

Toteutumisen osalta on keskeistä, että strategia viedään myös toimintaan ja arkeen mahdollisimman laajasti. Tämä edellyttää sitä, että kaikki tulosalueet ja tulosityksiköt käyvät omalta osaltaan läpi ne toimenpiteet, jotka tukevat ja toteuttavat strategian mukaisia päämääriä ja konkreettiset tulosalue- ja tulosityksikkökohtaiset toimenpiteet suunnitellaan ja sovitaan yhdessä henkilöstön kanssa. Tavoite on, että koko henkilöstö osallistuu käytännön toteutukseen yhdessä esihenkilöstönsä kanssa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä päivitetyn strategian ja esittää sen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä päivitetyn strategian kaupunginhallituksen tekemillä täsmennyksillä ja esittää sen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Liitteet

- 1 KEMI Strategiakirkastus 8.10.2023
- 2 Ympäristökartoitus
- 3 Kemi strategia-toimialasuunnitelmat
- 4 KEMI BRÄNDINOSTOJA

Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027**Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 391
342/02.02.00/2023****Valmistelu**

Talousarviovuoden 2024 valmistelun piti alun perin olla kunnille aiempaa helpompi. Hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa ja palvelukokonaisuuden siirtyessä henkilöstöineen, kustannuksineen ja palvelukokonaisuuksineen hyvinvointialueille, piti tämän tarkoittaa kuntalaisille parempia ja edullisempia palveluita, kunnille aiempaa selkeämmin ennakoitavaa taloudenhallintaa ja -suunnittelua sekä olla kunnille kustannusneutraali, jotta kuntien ei tarvitsisi ko. muutoksesta johtuen korottaa kunnallisveroa. Tätä varten oli siirtyvissä verotuloissa kunnilta hyvinvointialueiden rahoitukseen osuus veroista oli 12,64 ja loppu jäisi sitten kunnille, jonka pohjalle kuntien tulisi suunnitella taloutensa. Tiedossa oli, että ne kunnat, joilla on olleet korkeat sosiaali- ja terveydenhuollon kustannukset ja ikärakenne vanhusvoittoinen, olisivat siirtyvät kustannukset valtionosuusvaikutuksineen suurempia. Tässä piti olla myös muutosrajoitin 60€/asukas, joka hillitsisi vaikutuksia kuntien talouteen ja tulopohjaan. Tämän hetken arvio muutoksen suuruudesta on keskimäärin 136€/asukas.

Tällä hetkellä on kuitenkin tiedossa, että edellämainitut tavoitteet eivät tule toteutumaan. Kemin kaupungin osalta valtionosuusvaikutus on negatiivinen ja tämän hetkisen arvion mukaan valtionosuus kokonaisuus tulee olemaan kaupungin talousarvioon n. 1,6M€ negatiivinen. Perjantaina Valtionvarainministeriö tiedotti, että kuntien valtionosuuksia leikataan aiemman lisäksi yhteensä 501M€, joka tulee siis lisäleikkauksena. Kuntien reagoitua asiaan hyvin voimakkaasti ja lopputuloksen olevan kunnille kohtuuton, piti VM 22.11 kunnille tiedotustilaisuuden, jolla ilmoitettiin, että lisäleikkuria ei toteuteta talousarviovuodelle 2024 vaan se jaksotetaan vuosille 2025 ja 2026 valtionosuuksiin. Leikkaus on edelleen kunnille pysyvä. Ratkaisu, miten toimitaan negatiivisen valtionosuuksien kuntien kanssa, on edelleen vielä löytämättä, mutta kuntaministeri on ilmoittanut, että ratkaisua etsitään. Lisäleikkaus tämänhetkisen arvion mukaan nostaisi Kemin kaupungin negatiivisen valtionosuuden määrän ko. laskentavalla n. 3,3M€ tasoon, mutta jaksotettuna se pienentää vastaavasti tulevaa positiiviseksi arvioitua valtionosuusmaksatusta sitä pienentävästi.

Tasapanoisempi valtionosuuskokonaisuus on kirjattu hallitusohjelmaan ja siihen on perusteilla työryhmä sitä valmistelemaan. On arvioitu että muutos tulonjakoon ja valtionosuuksiin voisi olla valmis vuodelle 2027, mutta aika näyttää missä aikataulussa se lopulta toteutuu. Tällä hetkellä lienee varmaa se, että kuntien rahoitus kokonaisuutena ei tule ainakaan helpottumaan, mutta se voisi tasapainottaa nykyistä tilannetta ainakin jossain määrin.

Tähän muutostilanteeseen on anottu valtionvarainministeriöltä harkinnanvaraista valtionosuutta, jolla Kemin kaupunkiin kohdistuvaa rajua muutosta voitaisiin lieventää. Päätös on odotettavissa vuoden loppuun mennessä.. Tästä syystä tilanteen ollessa vielä epäselvä, on tämä

talousarvio laadittu niiden tietojen pohjalta, mitkä tiedossa varmuudella ovat ja talousarviota on erittäin todennäköisesti päivitettävä vuoden 2024 alussa joko tammikuun tai helmikuun valtuustossa.

Huolimatta valtionosuuskäyttötymisen ja lisäleikkausten aiheuttamasta ylimääräisestä paineesta, ovat kaupungin toimialat tehneet todella ansiokasta työtä talousarvion sopeuttamisen eteen ja ne toimenpiteet, jotka valtuusto on päättänyt ovat selkeästi kääntäneet käyttötalouden tasapainoon. Huolimatta negatiivisesta valtionosuudestakin, ei lisää alijäämää ole enää syntymässä ja myös lainakanta kääntyy laskuun, vaikkakin arvioitua hitaammin. Sopeutusohjelman toimenpiteet ovat tuottaneet suunnitellun tuloksen myös konkreetian tasolla. Kaupungin omista toimista riippumattomat muutokset tulevat kuitenkin edellyttämään tiukkaa talouskuria sekä lisätoimenpiteitä, jotta voimakkaasti kasvavat korkokulut saadaan hallintaan.

Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman 2024 - 2027 raamin ja laadintaohjeet 5.6.2023. Talousarvioraamissa vuoden 2024 tulokseksi arvioitiin +3,0 miljoonaa euroa. Toimintakatteeksi vuodelle 2024 asetettiin 44,8 miljoonaa euroa.

Lautakunnat ovat käsitelleet talousarvioehdotukset syyskuussa. Lautakuntien käsittelyt **oheismateriaalina**.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys on pääosin lautakuntien esitysten mukainen. Elinvoimatoimialalle on lisätty 150 000 TE-uudistuksen valmistelukustannuksiin. Tässä vaiheessa on arvioitavissa, että TE-uudistuksen kustannus ei tule olemaan neutraali vaan tulee edellyttämään perustettavalta yhteistoiminta-alueen työllisyyslautakunnalta tiukkaa kulukuria ja pohdintaa miten siirtyvät lakisääteiset palvelut kyetään toteuttamaan. Merkittävänä tekijänä tulee olemaan myös palkkaharmonisaatio TE-keskusten työntekijöiden ja kuntien työntekijöiden välillä.

Hyvinvointitoimialalta on vähennetty lautakunnan esittämä vaateraha 30 000 €. Tässä vaiheessa harkinnanvaraisten henkilöstöetuuksien käsittelyssä tulee toimia harkiten, johtuen siitä, että ko. yksittäinen asia on KT:n näkemyksen mukaan vaikeaa toteuttaa yhdenvertaisella tavalla ja koska asia on ollut esillä myös järjestöjen neuvotteluissa, toteuttaa se yhdenmukaisesti kun asia on työmarkkinajärjestöjen kanssa saatu sovittua. Toisekseen henkilöstöasioiden osalta akuutimpana henkilöstöasiana on TE-valmistelun yhteydessä tullut esille se, että Kemin kaupungin osalta asiantuntijoiden ja johdon tehtäväkohtainen palkkaus ei ole ajantasainen vaan vaatisi pikaista päivittämistä. Osalla esimiehiä, on joko pienempi palkkaus kuin osalla alaisistaan tai palkkaero on hyvin pieni alaiseensa henkilöstöön. Tämä kokonaisuus on kaupungin kannalta oleellinen ja ensisijainen.

Ympäristötoimialalle on lisätty 300 000 € vanhan tyttölyseon käyttökustannuksiin, koska ko. kiinteistö on siirtymässä kaupungin omistukseen.

Kokonaisuutena muutosesityksillä on käyttötalouden kustannusta nostava vaikutus yhteensä 480 000€. Talousarvio perustuu kaupunginvaltuuston

päätökseen talouden sopeutusohjelmasta ja sen mukaisiin toimenpiteisiin sekä päivitettyyn kaupungin strategiaan, jonka päämääriä kyetään toteuttamaan täysipainoisesti.

Raamikäsittelyn jälkeen verotuloennuste on tarkentunut. Vuodelle 2024 yhteisöveron Kemin jako-osuuden arvioidaan kasvavan, joskin alueella on ollut muutoksia yhteisöveron maksajissa yhtiöiden fuusioiden vuoksi, joten sen arvioinnissa on tarpeen noudattaa varovaisuusperiaatetta. Niin yhteisöveron jako-osuus kuin valtionosuus tarkentuvat loppuvuoden ja vuoden 2024 alun aikana, jotka huomioidaan mahdollisessa talousarvion päivittämisen tarpeessa.

Talousarvioesityksen 2024 toimintakate-esitys on 47,4 miljoonaa euroa eli 2,6 miljoonaa euroa isompi kuin hyväksytyssä raamissa. Vuosikate on 5,0 miljoonaa euroa ja tilikauden tulos 0,1 miljoonaa euroa. Tätä tulosta voidaan pitää hyvänä ottaen huomioon ennakoimattomat ja kaupungin omasta toiminnasta riippumattomat muutokset, jotka ovat ennakoitua tilannetta muuttaneet.

Suunnitelmakauden vuosittaiseksi tulokseksi on arvioitu 1,5-1,9 miljoonaa euroa, jolloin kertynyttä alijäämää saadaan vähennettyä suunnitelmakaudella 5,1 miljoonaa euroa. Tämä ei kuntalain 110§ toteuttamiseksi vielä riitä, joten on ilmeistä, että lisätoimenpiteet alijäämän nopeammaksi kattamiseksi tarvitaan.

Sosiaalinen kestävyys

Sosiaalinen kestävyys on yksi kestävä kehityksen osa-alueista ekologisen ja taloudellisen kestävyiden rinnalla. Sen ytimenä on yhteiskunnallinen oikeudenmukaisuus ja osallisuus, joita kunnat toteuttavat omassa toiminnassaan. Sosiaalinen kestävyys on kokonaisvaltaista fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia, mikä mahdollistaa hyvän arjen ja merkityksellisen elämän. Sosiaalinen kestävyys kattaa asiat, joita ilman kenenkään ei tulisi olla.

Sosiaalisesti kestävässä kunnassa panostetaan ylisukupolvisen huono-osaisuuden ennaltaehkäisyyn, hyvinvoinnin mahdollistamiseen, eriarvoisuuden kaventamiseen muun muassa ennalta ehkäisevien palvelujen avulla. Sosiaalisen kestävyiden toisena sosiaalisen kestävyiden painopisteenä on turvata asumiskelpoinen maailma myös tuleville sukupolville. Muita tärkeitä näkökulmia ovat:

- riittävä toimeentulo
- tasa-arvo ja yhdenvertaisuus
- turvallisuus sekä
- palveluissa toteutuva sosiaalinen kestävyys

Sosiaalisesti kestävässä kehityksessä on pohjimmiltaan kyse kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa omaan elämäänsä ja osallisuuteen kuntayhteisössä. Sosiaalisesti kestävä kehitys huomioi kaikki väestöryhmät

ja toteutuu luonnon kantokyvyn rajoissa.

Sosiaalinen kestävyys on osa YK:n Agenda2030 - viitekehystä ja on vahvasti esillä tämänhetkisessä hallitusohjelmassa. (Kuntaliitto)

Kemin kaupunki on jo useamman vuoden ajan arvioinut strategian toimeenpanoa YK:n kestävä kehityksen ohjelman Agenda 2030 mukaan. Sosiaaliseen kestävyteen liittyvät Agenda2030 tavoitteet ovat seuraavat.

Ensimmäinen tavoite, Ei köyhyyttä (1) pitää sisällään pyrkimyksen vähentää köyhyyttä esimerkiksi sosiaaliturvan ja sosiaalivakuutuksen turvaamisella heikompiosaisille sekä varmistamalla kaikille yhtäläiset mahdollisuudet peruspalveluihin, omistamiseen ja esimerkiksi rahoitukseen.

Tavoitteessa 2) Ei nälkää pyrkimyksenä on tukea heikompiosaisien ja köyhien mahdollisuutta terveelliseen ja ravitsevaan ruokaan.

Terveyttä ja hyvinvointia (3) - tavoite on kolmas kestävä kehityksen tavoite, mikä liittyy erityisesti sosiaaliseen kestävyteen. Tavoitteena on vähentää päihteiden, kuten huume-, alkoholi- ja tupakkatuotteiden käyttöä ja niistä aiheutuvia haittoja. Tavoitteessa pyritään myös turvaamaan terveydenhuolto kaikille ihmisille. Hyvinvoinnin edistämiseksi laaja-alainen työ on tarpeen. Hyvinvoinnin edistämiseen kuuluu muun muassa virkistysympäristöt, koulutus, kulttuuri, asuminen, kaavoitus ja infra. Hyvinvoinnin edistäminen on keskeinen kunnan tehtävä ja sen johtaminen on strategisesti tärkeää.

Hyvä koulutus (4) - tavoite tähtää ilmaiseen, tasa-arvoiseen ja laadukkaaseen koulutukseen. Tavoite on myös tukea kouluttautumismahdollisuuksien turvallisuutta ja työllistymiseen tarvittavien taitojen oppimista.

Tavoitteessa Sukupuolten tasa-arvo (5) päämääränä on kaikenlaisen naisiin ja tyttöihin kohdistuvan syrjinnän lopettaminen. Tavoitteessa olennaista on myös tunnistaa palkaton hoito- ja kotityö sekä turvata naisille tasapuoliset mahdollisuudet taloudellisesti.

Eriarvoisuuden vähentäminen (10) - tavoitteessa pyritään kasvattamaan köyhimmän väestönsosan tuloja sekä edistämään kaikkien sosiaalista, taloudellista ja poliittista osallisuutta. Tavoite myös tukee syrjinnän poistamista sekä edistää tasapuolisia mahdollisuuksia ja tasa-arvoa lisäävää päätöksentekoa.

Tavoite Kestävät kaupungit ja yhteisöt (11) pyrkii siihen, että kaikilla olisi riittävä, turvallinen ja edullinen asunto, peruspalvelut sekä liikennejärjestelmä. Tätä tavoitellaan esimerkiksi lisäämällä julkista liikennettä ja huomioimalla huono-osaisten, naisten, lasten, vammaisten ja ikääntyneiden erityistarpeet.

Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto (16) tavoitteena on väkivallan kaikkien muotojen vähentäminen, lapsiin kohdistuvan pahoinpitelyn,

hyväksikäytön ja kiduttamisen ehkäisy sekä kansallisen oikeusturvan edistäminen.

Kaupungin sopeutusohjelmalla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyuden kannalta **keskusviraston** osalta.

Elinvoimatoimiala

Elinvoimatoimialan tehtäväkenttään kuuluvat elinkeinojen kehittäminen ja yrittäjyyden tukeminen, työllisyyttä tukevat toimet ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen, maankäyttö- ja kaavoitus sekä Kivalo, kansalaisopiston toiminnot. Näissä toimissa sosiaalisen kestävyuden näkökulmasta korostuvat yrittäjien ja elinkeinojen ja sidosryhmien osallisuus, yhdenvertaisuus ja monimuotoisuus ja se, että sosiaalisella kestävyydellä on vahvoja taloudellisia vaikutuksia niin kaupungin toimintaan kuin asukkaiden. Elinvoimatoimialan tehtävien kautta vaikutetaan kaikilla tulosalueilla alueen työpaikkojen syntyyn, olemassa olevien yrittäjien liiketoimintamahdollisuuksiin sekä työllisyyden nousun kautta suoraan asukkaiden ansioihin. Yksin talouden tai liikevaihdon kasvu ei ole itseisarvoinen päämäärä, vaan sillä pyritään viime kädessä saavuttamaan monia sosiaalisen kestävyuden osatekijöitä kuten hyvinvointia, kilpailukykyä ja turvallisuutta. Maankäytön ja kaavoituksen sosiaaliset vaikutukset ovat ihmisten elinoloihin ja hyvinvointiin kohdistuvia vaikutuksia.

Sosiaalisesti kestävässä kehityksessä on kyse kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa elämäänsä ja osallisuuteen, jolloin elinvoimatyön osalta toimintaympäristön toimijoiden kuuleminen ja vuorovaikuttaminen korostuvat hyvänä paikkana yrittää, työskennellä ja opiskella. Tällöin yrittäjien, elinkeinokehittäjien, elinkeinoihin liittyvien järjestö- ja yhdistystoimijoiden ja oppilaitosten osallisuus Kemin elinvoimaisuuden edistämiseksi on merkityksellistä ja pystytään kehittämään yritysmyönteisempää toimintaa elinkeinopalveluissa. Tätä toteutetaan hanketoiminnalla, yhteisillä, säännöllisillä tapaamisilla ja vuorovaikutuksella (esim. aamukahvit) ja viestinnällä.

Talouden tasapainottamisohjelman sosiaalisia vaikutuksia on arvioitu työllisyyden hoidon ja Meriva sr:n toiminnan osalta niin, että turvataan vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palvelut ja työllistymismahdollisuudet. Kaupunkistrategian ja elinvoimatoimialan strategisena toimenpiteenä on työttömien osaamisen lisääminen ja työllistymisen tukeminen järjestö- ja yritys yhteistyöllä. Talouden tasapainottamisohjelmaa on valmisteltu vaiheittain tapahtuvalla toiminnan sopeuttamisella. Näin päästään hallitumpaan ja toiminnan kehittämisen mahdollistavaan lopputulokseen. Samalla varmistetaan Meriva-säätiön toiminnan jatkuvuus tilanteessa, jossa uusien palveluntuottajien saaminen on todennäköisesti haasteellista, etenkin hyvinvointialueiden alkuvaiheessa. Sopeuttamistoimien sosiaaliset vaikutukset jäävät maltillisiksi myös siksi, että työmarkkinat vetävät hyvin. Jatkossa on tärkeää hyvinvointialueen ja Te-palvelujen ja kunnan yhdyspintayhteistyö, jotta kuntouttavan työtoiminnan jatkoksi löytyy työllistymis- tai koulutuspolku. Merivankin palveluja tulee kehittää voimakkaammin siihen suuntaan.

Elinkeinopalveluiden ja kaavoituksen ja maankäytön osalta talouden tasapainottamisohjelma asettaa haasteita lähinnä työn resurssien niukkuuden näkökulmasta. Elinkeinotyön sosiaalinen kestävyys ilmenee hanketoiminnan kriteereissä. EU-rahoituksen Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelma tukee elinkeino-, energia-, ilmasto-, innovaatio-, koulutus- ja työllisyyspolitiikkaa sekä syrjäytymisen ja köyhyyden vastaista työtä. Elinkeinojen osalta hankerahoituksessa korostuvat vihreään siirtymään liittyvät ratkaisut, mutta rinnalla ovat myös sosiaaliseen kestävyteen liittyvät asiat kuten hyvinvointi, osaaminen tai sukupuolten ammatillisen osaamisen eriytyminen.

Maankäytön ja kaavoituksen osalta talouden tasapainottamisohjelma ei aiheuta sosiaalisesti kestävään toimintaan muutoksia kuntalaisten suuntaan.

Kivalo-opistotoiminnan tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestäväen kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Vapaassa sivistystyössä korostuu omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus. Kansalaisopistoilla on keskeinen rooli kestäväen kehityksen tiedon ja osaamisen edistämiseksi. Vapaan sivistystyön keskusjärjestöt ovat antaneet kestäväen kehityksen toimenpidesitoumuksen, jonka visiona on, että vapaan sivistystyön oppilaitokset ovat kestäväen kehityksen edelläkävijöitä suomalaisessa oppilaitoskentässä. Kivalo-opiston osalta talouden tasapainottamisohjelma asettaa haasteita lähinnä työn resurssien niukkuuden näkökulmasta.

Kaupungin säästöohjelmalla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyden kannalta elinvoiman osalta.

Hyvinvointitoimiala

Sosiaalinen kestävyys on organisaatioiden, yhteisöjen ja yksilöiden kykyä kestää ja sopeutua erilaisiin sosiaalisiin haasteisiin, jatkuviin muutoksiin, epävarmuuteen, köyhyyteen, syrjäytymiseen tai kriiseihin. Se sisältää myös yhteisöjen ja organisaatioiden kyvyn ylläpitää ja rakentaa sosiaalista vakautta yhteiskunnan murrosvaiheessa hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Hyvinvointitoimialan strategiset projektit ovat konkreettisia, mitattavissa olevia ja saavutettavia tavoitteita, jotka ohjaavat organisaation päätöksentekoa ja toimintaa. Nämä projektit ovat joko lyhyt- tai pitkäkestoisia ja niiden tavoitteena on luoda lisäarvoa ja edistää palvelujen uudistumista, kehitystä ja kilpailukykyä. Strategisia projekteja toteutetaan tiimin tai useamman toimialan yhteistyönä ja niiden tarkoituksena on asiakastyytyväisyyden parantaminen, tehokkuuden lisääminen, sekä koko palvelutuotannon toimintatapojen uudistaminen ja suorituskyvyn parantaminen.

Hyvinvointitoimialan keskeisin strateginen projekti talousarvio- ja suunnitelmavuosille on kaupunginvaltuuston päättämä palveluverkon vaiheittainen toimeenpano. Hankesuunnittelu- ja kaavamuuosprosessi on käynnistetty yhteistyössä eri toimialojen kanssa. Varhaiskasvatus- ja kouluverkon tiivistyminen oppilasmäärän vähetessä ja yhden yläkoulun malliin siirtyminen edellyttää hallittua ja suunnitelmallista etenemistä, jotta palvelujen tuottaminen on sujuvaa koko muutosprosessin ajan.

Palveluverkkovalmistelussa on jo tehty tarkkaa ennakoivaa suunnittelua asioiden sujumiseksi ja asiaan liittyvät asiakirjat ovat luettavissa nettisivuilta.

Kaupunkikuvallisesti keskeiselle kaupunkialueelle rakentuva Campus koostuu liikuntahallista, yläkoulusta, uimahallista, lähiliikuntapaikasta, lukiosta ja muista lähialueella olevista vapaa-aika ja kulttuuripalvelukokonaisuuksista. Lisäksi kaupungin lakisääteisissä tiloissa tarjotaan mahdollisuuksia harrastustoiminoille eri puolilla kaupunkia. Talousarviovuonna käyttöön otettava uusi liikuntahalli mahdollistaa erilaisten liikuntamuotojen harrastamisen saman katon alla. Jäljelle jäävien muiden liikuntatilojen, etupäässä koulujen liikuntasalien, käyttö suunnitellaan ja organisoidaan uudelleen. Moninaisten harrastusmahdollisuuksien yhteensovittaminen eri tiloissa ja niiden suunnitelmallinen edistäminen kaikissa ikäryhmissä edellyttää palveluntuottajilta ja järjestäjiltä koordinoitua kykyä suunnitella yhteistyössä toimiva kokonaisuus. Harrastekoordinaattorin on suunniteltu jatkossa vastaavan harrastamisen kokonaisuudesta sekä organisaation sisäisten että ulkoisten toimijoiden kanssa. Ensi vuoden aikana nuorten harrastepassikokeilun kautta lähdetään hakemaan uutta mahdollisuutta aktivoida jokaista nuorta itseään kiinnostavan harrastuksen äärelle.

Kemin kaupungin hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen koordinointi kuuluu hyvinvointitoimialan tehtäviin. Hyvinvoinnin edistämisen tarkoituksena on parantaa ihmisten elämänlaatua ja terveyttä sekä vähentämään terveyseroja ja sosiaalisia epäkohtia. Valtakunnallisten mittaustulosten kautta kerättävä tilastotieto hyödynnetään sekä palveluiden kehittämisessä että painopisteiden asettamisessa eri ikäryhmille. Mittaustuloksia hyödynnetään sekä operatiivisella että strategisella tasolla.

Hyvinvointisuunnitelma on valtuustotason asiakirja, jossa arvioidaan eri toimialojen kokonaisvaltaisen hyvinvointityön toteutuneita toimenpiteitä vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä Sosiaalisen kestävyuden ylläpitämiseksi pitkäjänteisyys palvelutuotannossa edellyttää yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Molempien toimijoiden tulee tunnistaa ja tietää omat vastuut ja velvoitteet, siten ettei yksikään asiakasryhmä ole väliinputoaja. Kemin kaupungin ja hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyö on aluillaan, joten kehittäminen ja yhdyspintojen hiominen jatkuu vielä tulevina vuosina.

Kaupunki tuottaa pääasiallisesti palvelut omana tuotantona, joskin useilla yhteistyökumppaneilla on merkittävä rooli palveluketjuissa. Järjestöjen, yhdistysten ja kolmannen sektorin kanssa tehtävä yhteistyö on linjattu järjestöstrategiassa ja järjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö on poikkeuksellisen laajaa kulttuurista liikuntaan ja henkiseen hyvinvointiin. Toimijoiden kanssa tehdään kumppanuussopimus, joka jäntevöittää toimintaa ja sitouttaa toimijat yhteiseen strategiseen päämäärään.

Hyvinvointitoimiala on onnistunut saamaan ulkopuolista avustusrahoitusta etupäässä lisähenkilöstön palkkaamiseen palveluiden tuottamisen vahvistamiseksi. Rahoitusten turvin eri yksiköihin on palkattu henkilökuntaa tekemään konkreettista asiakastyötä joko yksilö tai ryhmätasolla yhdessä muiden työntekijöiden kanssa. Avustusrahoitusta on haettava erikseen ja sille on määritelty hakukriteerit sekä avustuksen käyttöaika.

Talousarviovuodelle on vielä käytettävissä avustusrahoitusta, mutta jatkossa valtakunnan tasolla siirrytään siihen, että erikseen haettavat avustusrahoitukset sisällytetään suurelta osin yleiskatteelliseen valtionosuuteen. Sosiaalisen kestävyysnäkökulmasta avustusrahoituksella pyritään tukemaan huono-osaisuuden aiheuttamia taantumia, jotta kuntalaisten arjessa selviytyminen ja jaksaminen vahvistuisivat. Avustusrahoituksella mahdollistetaan myös kuntalaisten työllistyminen.

Hyvinvointilautakunnan päättämä vapaa-aika ja kulttuuripalvelujen kokonais selvitysprojekti taloussuunnitelmavuosina koskee kaikkia tulosalueella olevia palveluja. Nuorisopalvelujen järjestäminen jatkossa myös eri kaupunginosissa on aloitettu ja se jatkuu osana palveluverkon toimeenpanoa. Kulttuurikeskuksen tilojen ja toimintojen tiivistäminen sekä palvelujen laajuuden arviointi jatkuvat talousarviovuonna. Kulttuurikeskuksessa sijaitsevat palvelut kuten kirjasto, museot ja lasten kulttuurikeskus ovat matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, jotka ovat helposti kaikkien kuntalaisten saavutettavissa. Ylikunnallisen Meri-Lapin musiikkitoimen yhteistyöryhmän tehtävänä on selvittää millä toimenpiteillä musiikkitarjonta pystytään turvaan alueella huomioiden nykyiset ja tulevaisuuden tarpeet ja haasteet. Työryhmän työskentely jatkuu vuonna 2024.

Kemin kaupungin talouden tasapainottaminen edellyttää edelleen palvelutoiminnan tarkastelua, muutosta ja uudistumista. Samanaikaisesti valtakunnassa on meneillään ja suunnitteilla useita uudistuksia, jotka tulevat näkymään myös kuntien taloudessa ja toimintakulttuurissa. Tämän ennakoimiseksi onkin tärkeää, että kaupungissa on meneillään uudistustoimenpiteitä, joiden toimeenpano on välttämätöntä. Tämän lisäksi tarvitaan sopeuttamistoimia ja palvelujen sovittamista asukasmäärään.

Talousarviovuoden aikana kuntalaisten palvelujen saatavuudessa ei ole merkittävää muutosta. Voidaan jopa todeta, että palvelukokonaisuudet eheytyvät ja toimintaympäristöt ovat laadukkaammat kuin nykyiset sen jälkeen, kun uusi liikuntahalli avaa ovensa kesällä 2024. Sosiaalisen kestävyys- ja ennakoitavuuden näkökulmasta tarkasteltuna kuntalaisilla on jo nyt tiedossa tulevien vuosien merkittävin toimeenpantava palveluverkkopäätös, joka on myös selkeyttänyt niitä tavoitteita ja toimenpiteitä miten kokonaisuus nyt etenee.

Ympäristötoimiala

Ympäristötoimialan vuoden 2024 talousarvioesityksellä arvioidaan olevan seuraavia vaikutuksia sosiaaliseen kestävyysnäkökulmaan:

- Uimahallin peruskorjaussuunnittelulla varaudutaan hallin käytettävyyden parantamiseen ja tukee täten terveyden edistämistä.
- Ajoksen pienvenesataman venelaiturin uusimisella parannetaan veneilijöille annettavaa palvelutasoa ja sataman turvallisuutta.
- Yleisten alueiden ympäristötoilla parannetaan turvallisuutta ja lisätään viihtyisyyttä sekä parannetaan esteettömyyttä.
- Liikenneväylien peruskorjauksilla ja asfalttoineilla parannetaan liikenneturvallisuutta ja lisätään viihtyisyyttä.

Kaupunginhallitus

§ 391 27.11.2023

- Katuvalaistuksen modernisoinnilla vaikutetaan viihtyisyyden lisääntymiseen ja parannetaan yleistä turvallisuutta.
- Hiihtoreittien lisäämisellä ja liikuntapaikkojen perusparannuksilla tarjotaan kaupunkilaisille lisää mahdollisuutta harrastaa liikuntaa ja liikkua luonnossa sekä edistetään terveyslääkettä.

Kaupungin sopeutusohjelmalla ei ole vaikutuksia kuntalaisten palveluiden saantiin sosiaalisen kestävyuden kannalta ympäristötoimialalla.

Talousarvioesitys liitteenä.

Työsuojelu- ja yhteistyötoimikunnalle talousarvioesitystä esiteltiin 15.11.2023 kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2027 ja saattaa sen edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus kuuli kaupunginjohtajan, taluspäällikön ja toimialajohtajien selostukset.

Marko Lescelius poistui kokouksesta kello 15:45 - 15:50 väliseksi ajaksi.

Kaupunginhallitus piti kokousta kello 16:30 - 16:52

Sari Auvinen poistui kokouksesta kello 17:44

Marko Lescelius poistui kokouksesta kello 19:20

Raimo Keskikallio poistui kokouksesta kello 19:25

Kaupunginhallitus hyväksyi talousarvion 2024 ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2027 ja saattaa sen edelleen kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi. Kaupunginhallitus oikeutti taluspäällikön tekemään talousarvioon ja investointiohjelmaan kaupunginhallituksen käsittelyssä esille tulleet muutokset.

Liitteet

5 Talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2027

Oheismateriaali

Lautakuntien talousarvioesitykset

Kemin Matkailu Oy:n takauksen ja lainojen uudelleenjärjestelyt**Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 392
450/02.05.06/2023****Valmistelu**

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 2.10.23 §86 käsitellyt Kemin Matkailun lainajärjestelyjä ja yhtiön taloudellista tilannetta. Yhtiön toimitusjohtaja on tällöin todennut, että rahoittajan kanssa käydään neuvotteluja yhtiön lainojen uudelleen järjestelystä. Kemin matkailu on saanut Kemin Seudun OP:lta ehdotuksen, miten lainaohjelma saataisiin realistisemmaksi ja ratkaistua tavalla, joka olisi pankin kasvaneen riskivaatimuksen mukainen ja huomioisi myös matkailun tilanteen. Ennako-odotusten mukaisesti pankin esitys sisältää omistajan eli kaupungin suuntaan kahta olennaista muutosta. Kaupungin takausvastuu nousisi n. 400 000€ ja pankki olisi ensisijainen velkoja kaupunkikonserniin nähden, myös Kemin Sataman osalta.

Kemin Matkailu Oy:n hallitus on käsitellyt rahoittajan esittämät rahoitustarjoukset kokouksessaan 20.11.2023.

Matkailulla on Kemin Seudun Osuuspankista pitkäaikaista lainaa investointien rahoittamiseen noin 6,3 miljoonaa euroa. Lainojen uudelleen järjestelyt on neuvoteltu rahoittajan kanssa siten, että lainoja olisi jatkossa kolme:

Luotto 1: Luoton määrä 2 200 000 eur, Maksuohjelma järjestellään uudellen. Edellyttää muutoksia takauksiin siten, että Kemin kaupungin takaus on 18,50 %.

Luotto 2. Luoton määrä 1 700 000 eur, Maksuohjelma järjestellään uudelleen, Kaupungin takaus 80 %. Ei muutoksia takauksiin.

Luotto 3. Luoton määrä 2 400 000 eur. Ei muutoksia.

Kemin Matkailu Oy:n hallitus pyytää kaupungilta takausvastuun muutosta Luotto 1:een siten, että kaupunki antaa luotolle erityistakauksen, jolla kaupunki takaa 18,50 % kulloisestakin pääomasta, enintään 407 000 eur.

Kaupungin takausvastuut kasvavat n. 400 000 euroa.

Lisäksi Kemin Matkailu esittää, että luottoihin 1 ja 2 lisätään uusi kovenantti alisteisesta maksunsaantijärjestyksestä, jolla suorat Kemin kaupungin lainat ovat huomommalla sijalla Kemin OP lainoihin nähden.

Kemin Matkailu Oy on ollut ahdingossa koronapandemian vuoksi vuoden 2020 keväästä lähtien. Yhtiö on selviytynyt juoksevista menoista valtion kustannustuella, kaupungin tilapäisrahoituksella ja kuluja karsimalla. Lisäksi yhtiö on joutunut uudelleenjärjestelemään lainoja, nostamaan kaupungilta lainaa Osuuspankin lainan lyhennysten maksamiseen ja Sammon telakointia varten. Lisäksi kaupunki on vahvistanut yhtiön omaa pääomaa tekemällä yhtiöön miljoonan euron pääomasijoituksen.

Matkailu on kaupungin 100 prosenttisesti omistama yhtiö.

Matkailulla on Kemin kaupungin myöntämiä lainoja yhteensä 2,5 miljoonaa euroa. Velkojensa vakuudeksi yhtiö on yleispantannut sekä Osuuspankille että kaupungille kiinnitykset yhtiön irtaimeen omaisuuteen ja kiinnitykset tontin vuokraoikeuteen ja rakennuksiin Matkailun hallinnoimalla alueella, jolla sijaitsee yhtiön omistamat Villat ja Ympärivuotinen Lumilinna. Kaupungin etusija Osuuspankin saatavien jälkeen. Lisäksi lainojen vakuutena on alusvakuus.

Kokonaisuutena tarkastellen kaupungin riski Kemin Matkailu Oy:sta on edelleen maltillinen ja hallittu.

Kaupungin kokonaisriski esitettyjen päätösten jälkeen on yhteensä 4,3 miljoonaa euroa. Kaikki kaupungin tuki on ollut sijoitus, joko lainan, pääomituksen tai takausvastuun muodossa. Kaupungin riskiä pienentää kaupungille annetut vakuudet.

Valtiontukisääntelyn mukaan yritykselle ei saa antaa tukea, joka vääristäisi tai uhkaisi vääristää kilpailua. Lainaehtojen tulee olla markkinaehtoisia, jolloin järjestelyyn ei sisälly valtiontueksi katsottavaa taloudellista etua. Lisäsijoitustoimenpiteet tappiolliseen yhtiöön voivat olla markkinaehtoisia, mikäli niillä kyetään tervehdyttämään yhtiön talous ja suojaamaan kunnan yhtiöön aiemmin tekemien pääomasijoitusten säilyminen.

Valtiontukisääntelyn mukaan julkiseksi tueksi ei katsota sellaista kunnan yhtiöön tekemää sijoitusta, joka on tehty yksityiseen sijoittajaan verrattavissa olevissa olosuhteissa:

- sijoitukselle odotetaan tuottoa, joka voi muodostua yhtiön osakkeen arvon kohoamisesta tai osinkotuotosta
- yhtiön taloudellinen tilanne on perusteellisesti selvitetty ja taloudellisissa vaikeuksissa olevaan yhtiöön suhtaudutaan varauksella
- sijoitus turvaa yhtiöön aikaisemmin tehdyt panostukset.

Myös kaupungin omalle yhtiölleen tekemät sijoitukset kuuluvat EU:n valtiontukisääntelyn piiriin, joten sijoitusta on arvioitava myös tältä osin. Kysymys ei ole ilmoitusvelvollisuuden alaisesta tuesta, jos se on markkinaehtoinen eli kaupungilla on perusteltuja tuotto-odotuksia omalle pääomalle.

Kuntalain 129 § säätelee lainan taikka takauksen tai muun vakuuden antamista seuraavasti: Kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kuntalain 129 §:n 2 mom. mukaan kunta voi myöntää lainan, takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa.

Kuntalain 7 §:n mukaan kunta hoitaa itsehallinnon nojalla itselleen ottamansa tehtävät ja järjestää sille laissa erikseen säädetyt tehtävät. Kuntalain 1 §:n 2 mom. mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Elinkeinoelämän

Kaupunginhallitus

§ 392 27.11.2023

toimintaedellytysten luominen kuuluu kunnan itsehallinnollisten tehtävien toimialaan, koska sillä lisätään ja edistetään alueen elinvoimaa.

Vaikka yhtiön tämänhetkinen tilanne on haastava, näkee yhtiön hallitus yhtiön tulevaisuudessa positiivisia seikkoja:

- yhtiön toiminnan peruskivijalkana ja kehityksen perustana toimivat yhtiön tunnetut vahvat tuotekärjet sekä aiemmin tehdyt investoinnit; Jäänmurtaja Sampo sekä Ympärivuotinen LumiLinna,
- varaustilanne kaudelle 2023-2024 on yhtiön ilmoituksen mukaan hyvä.

Mahdollinen uusi takaus yhtiölle ei vaaranna kaupungin kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Toisekseen yhtiö on suunnitellusti kyennyt edistämään ja nostamaan koronan jälkeistä liikevaihtoaan suunnitellusti ja samalla sekä parantanut oman aluksensa kykyä toimia että laajentanut yhtiön kapasiteettia tarjota sekä taata risteilytoiminta tuleville kausille.

Talousohjelmat esittää, että kaupunki antaa Kemin Matkailu Oy:n 2 200 000 euron luotolle 18,50 %:n takauksen kulloisestakin pääomasta enimmillään 407 000 euroa. Lisäksi esitetään, että kaupunki hyväksyy luottoihin alisteiset maksunsaantijärjestelyt, jolla suorat Kemin kaupungin lainat ovat huomattavasti edullisempia kuin Kemin OP lainoihin nähden.

Takauksista kaupunki perii 1 %:n takausprovision.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää merkitä Kemin Seudun OP:n maltillisen tarjouksen lainajärjestelyistä tietoon saatetuksi ja hyväksyä Kemin Matkailu Oy:n hallituksen esityksen, jossa Kemin kaupunki antaa Kemin Matkailu Oy:n n. 2,2M€ luotolle 18,50% takauksen kulloisestakin pääomasta enimmillään 407 000€ ja perii 1%:n takausprovision sekä hyväksyy luottoihin Kemin seudun OP:n esittämät alisteiset maksunsaantijärjestelyt.

-

Päätös

Reijo Viitala (edustajanjävi) ja Päivi Koskela (Intressijävi) ilmoittivat esteellisyytensä asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus päätti merkitä Kemin Seudun OP:n maltillisen tarjouksen lainajärjestelyistä tietoon saatetuksi ja hyväksyä Kemin Matkailu Oy:n hallituksen esityksen, jossa Kemin kaupunki antaa Kemin Matkailu Oy:n n. 2,2M€ luotolle 18,50% takauksen kulloisestakin pääomasta enimmillään 407 000€ ja perii 1%:n takausprovision sekä hyväksyy luottoihin Kemin seudun OP:n esittämät alisteiset maksunsaantijärjestelyt.

Kaupunginhallitus

§ 393 27.11.2023

Hallintosäntöpäivitys 2023**Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 393
632/00.01.01/2023****Valmistelu**hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilen ja kaupunginlakimies Essi Salmela
20.11.2023

Kunnallinen päätöksenteko perustuu kuntalakiin ja kunnan hallintosäännön määräyksiin. Kuntalain 12 luku sisältää säännökset kunnan päätöksenteko- ja hallintomenettelystä. Perussäännökset valtuuston kokoontumisesta ovat kuntalaissa, mutta muiden toimielinten kohdalla kokousmenettely perustuu pääosin hallintosäännön määräyksiin.

Hallintosäntö ohjaa kunnan toimintaa ja jokaisessa kunnassa ja kuntayhtymässä on oltava hallintosäntö, jonka sisällön määrittelee kuntalain 90 §. Hallintosäännössä on annettava tarpeelliset määräykset ainakin niistä asioista, jotka kuntalaissa luetellaan.

Hallintosäännöllä annetaan tarpeelliset määräykset hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, päätöksenteko- ja hallintomenettelystä sekä valtuuston toiminnasta. Hallintosäännöllä valtuusto siirtää päätösvaltaansa kaupungin muille toimielimille, luottamushenkilöille ja viranhaltijoille. Samalla valtuusto voi antaa viranomaiselle oikeuden siirtää toimivaltaa edelleen. Valtuusto päättää hallintosäännön sisällöstä ja muutoksista. Kunnan hallinnossa on noudatettava hallintosäännön määräyksiä.

Hallintosäännössä kuvataan kirjallisesti kunnan organisaatio, toimielinten ja viranhaltijoiden vastuu sekä toimivalta.

Hallintosäntöä on syytä päivittää vuosittain ja tehdä sinne kuluneen vuoden aikana havaittuja tarpeellisia päivityksiä ja muutoksia.

Esitetty muutokset on kirjattu liitteeseen punaisella fontilla.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy hallintosäntöön tehdyt muutokset ja saattaa ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi hallintosäntöön tehdyt muutokset ja saattaa ne edelleen valtuuston hyväksyttäväksi.

Liitteet

6 Hallintosäntöluonnos 2024 21.11.2023

Konserni- ja suunnittelujaosto § 49 14.11.2023
Kaupunginhallitus § 394 27.11.2023

Konserniraportti II

Konserni- ja suunnittelujaosto 14.11.2023 § 49

Valmistelu

Teknologiakylän käyttöaste on korkea 98-99 %. Liiketoiminnan konsepti on toimiva ja houkutteleva. Tästä huolimatta tilikauden tulos on tappiollinen sekä tilinpäätösennusteessa 2023 että talousarviossa 2024. Teollisuuskylän toimintakonseptia on arvioitava uudelleen tuottavuuden näkökulmasta.

Kemin Energia ja Vesi Oy:n liikevaihdon arvioidaan toteutuvan noin miljoona euroa talousarviota suurempana. Voimakkaasti kohonneet kustannukset heikentävät liiketoiminnan tulosta. Tilikauden voitoksi ennustetaan 720 000 €. Kaupungin asettama osinkovaatimus 2 miljoonaa euroa on yhtiön nykyisessä taloustilanteessa haastava. Kannattavuuden palauttaminen aiheuttaa asiakashintaan korotuspainetta.

Kemin Matkailu Oy pyrkii vahvistamaan tunnettavuuttaan kokous- ja tapahtumatalona sekä vahvistaa risteilyliikennetoimintaa keskittymällä myyntipalveluiden ja markkinoiden kehittämiseen. Vuoden 2023 tilinpäätösennuste on noin puoli miljoonaa euroa tappiollinen. 10.11.2023 tilanne on liikevaihdon osalta vuoden loppuun 4,9M€ ja tilinpäätösennuste -23 000€.

Kemin Satama Oy:n talous toteutuu suunnitellusti. Tilinpäätösennuste on 1,5 miljoonaa euroa tappiollinen. Korkeiden nousu näkyy rahoituskulujen toteutuksessa talousarviota ennakoituna suurempana. Merkittävimmät ruoppaus- ja laituri-investoinnit toteutuvat aikataulussa. Strategian 2030 jalkautus etenee.

Kiinteistö Oy Itätuuli tekee 1,5 miljoonan euron tuloksen, mikä on hieman talousarvion alle. Yhtiö on keskittynyt asuntokannan parantamiseen ja tason nostamiseen. Suurempia investointeja ovat Ouluntie 21 ikkunaremontti, Jussapätkinkatu 1 ja Oklaholmankatu 5 & 9 purku-urakat.

Kemin Keilatalo Oy:n toiminta on 1.5.2023 alkaen supistettu. Henkilöstö on lomautettu pl. toimitusjohtaja, joka hoitaa sovitut ostopalvelut ja uuden liikuntahallin valmistelun. Tilinpäätösennuste on hieman alijäämäinen n. 27 000 euroa.

Digipolis Oy:n talous pysyy tilinpäätösennusteen mukaan lievästi plussassa tilikauden tuloksen ollessa noin 10 000 euroa. Pääpaino on yritystoiminnan kasvussa, kilpailukyvyyn parantamisessa ja työpaikkojen lisäämisessä.

Perämeren Jäähalli Oy:n käyttöaste on korkea ja liikevaihto vakaa. Vuosi 2023 toteutuu alijäämäisenä noin -40 000 euroa. Hallinnon kulut pienevät vuoden 2024 aikana.

Konserni- ja suunnittelujaosto § 49 14.11.2023
Kaupunginhallitus § 394 27.11.2023

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Konserni- ja suunnittelujaosto merkitsee konserniraportin tiedokseen ja saattaa sen edelleen kaupunginhallituksen ja valtuuston tietoon.

Päätös Marja-Leena Laitinen ja Juha Puro ilmoittivat esteellisyytensä (yhteisöjäävejä) asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Konserni- ja suunnittelujaosto merkitsi konserniraportin tiedokseen ja saattaa sen edelleen kaupunginhallituksen ja valtuuston tietoon.

Konserni- ja suunnittelujaosto tarkasti pöytäkirja kokouksessa tämän pykälän osalta.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 394
458/02.02.02/2023

Valmistelu

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee konserniraportin tiedoksi ja saattaa sen edelleen valtuuston tietoon. Tammikuun 2024 valtuuston kokoukseen kutsutaan konserniyhtiöiden toimitusjohtajat kertomaan tilannekatsauksen yhtiöiden toiminnasta.

Päätös Matti Ruotsalainen, Viivi Järvelä ja Reijo Viitala ilmoittivat esteellisyytensä (yhteisöjäävejä) asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus merkitsi konserniraportin tiedoksi ja saattaa sen edelleen valtuuston tietoon. Tammikuun 2024 valtuuston kokoukseen kutsutaan konserniyhtiöiden toimitusjohtajat kertomaan tilannekatsauksen yhtiöiden toiminnasta.

Liitteet

7 KonserniRaportti_II_2023 elokuun tilanne

Kunnan
keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus

§ 62 14.11.2023

§ 395 27.11.2023

Vaalilautakuntien ja vaalitoimikunnan asettaminen / Presidentinvaalit 2024

Kunnan keskusvaalilautakunta 14.11.2023 § 62

Valmistelu

Kaupunginjuristi Essi Salmela

Presidentinvaalien 1. kierroksen varsinainen vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024. Ennakkoäänestys toimitetaan 17.-23.1.2024.

Presidentinvaalien mahdollisen 2. kierroksen varsinainen vaalipäivä on sunnuntaina 11.2.2024. Ennakkoäänestys toimitetaan 31.1.-6.2.2024.

Yleiset äänestyspaikat (5) sekä ennakkoäänestyspaikat on päätetty kaupunginhallituksen 2.10.2023 kokouksen § 311. Kemin kaupungissa on viisi äänestysaluetta seuraavasti:

1. Sauvosaaren äänestysalue
Kulttuurikeskus, Marina Takalon katu 3

2. Karihaaran äänestysalue
Palvelukeskus Purola, Purolankatu 1

3. Kivikon äänestysalue
Kivikon koulu, Kiveliönkatu 31

4. Syväkankaan äänestysalue
Syväkankaan koulu, Kulmatie 7

5. Hepola-Rytikarin äänestysalue
Hepolan koulu, Satamalehdontie 2

Vaalilain 15 § mukaan kunnanhallituksen on hyvissä ajoin ennen vaaleja asetettava kutakin äänestysaluetta varten vaalilautakunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme muuta jäsentä sekä vähintään kolme varajäsentä sekä laitoksessa toimitettavaa ennakkoäänestystä varten yksi tai useampi vaalitoimikunta, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksi muu jäsen sekä vähintään kolme varajäsentä.

Eduskuntavaaleissa jäsenten ja varajäsenten tulee edustaa kunnassa edellisissä eduskuntavaaleissa ehdokkaita asettaneita äänestäjäryhmiä. Vaalilautakunnan varajäsenet ja vaalitoimikunnan varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jossa he tulevat jäsenten sijaan.

Vaalilain 15 § mukaan ehdokas ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalitoimikunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

Kunnan
keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus

§ 62 14.11.2023

§ 395 27.11.2023

Puolueiden edustajilta on pyydetty kirjeellä 17.10.2023 tekemään vaalilautakuntien jäsenistä ja varajäsenistä ilmoittautumisen erillisellä lomakkeella 6.11.2023 mennessä.

Kaupunginkanslia valmistelee asian ja liite vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnasta jaetaan kokouksessa.

Esittelijä

Kaupunginjuristi Essi Salmela

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se valitsee vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan liitteen mukaisesti.

Päätös

Keskusvaalilautakunta päätti esittää kaupunginhallitukselle, että se valitsee vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan liitteen mukaisesti.

**Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 395
356/00.00.00/2023**

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus valitsee vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan liitteen mukaisesti.

Päätös

Reijo Viitala ja Hannu Peurasaari (osallisuusjäävejä) ilmoittivat esteellisyytensä asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta asian käsittelyn ajaksi.

Kaupunginhallitus valitsi vaalilautakunnat ja vaalitoimikunnan liitteen mukaisesti.

Liitteet

8 Vaalilautakunnat ja vaalitoimikunta / Presidentinvaalit 2024

Kaupunginhallitus

§ 396 27.11.2023

Hyvinvointialueen 3+1 vuokrasopimukset**Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 396
311/10.03.01.02/2023****Valmistelu**

kiinteistömanageri Jaana Tikanoja ja kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Lapin hyvinvointialue ei ole hyväksynyt Kemin kaupungin sisäistä vuokranlaskentatapaa ja tästä johtuen Tilapalvelu on pyrkinyt neuvottelemaan Hyvinvointialueen kanssa 3+1 vuokrasopimuksien vuokranlaskenta periaatteista koko vuoden ajan. Hyvinvointialueen tahtona on ollut Lapin alueella käyttää asetuksen määritellyä laskentatapaa kaikissa hyvinvointialueelle vuokratuissa 3+1 sopimuksissa ja kaupungin näkökulmana on ollut käyttää kaupungin vuokrissa vakiintunutta laskentatapaa, joka on niinkään ko. asetuksessa hyväksytty vaihtoehto ja siten myös asetuksen mukainen.

Hyvinvointialue on kieltäytynyt vuokranmaksusta niin kauan kuin vuokrasopimuksien tilanne on avoin. 23.11.2023 tilanteen mukaan kaupungin vuokrasaatavia Lapin hyvinvointialueelta on edelleen n. 2M€. Tilanteesta on aiheutunut kaupungille lisäkustannuksia, koska tuloutusta ei ole ollut. Aiheutuneista lisäkustannuksista ja niiden maksajasta ei ole neuvoteltu.

Vuokrasopimusprosessi on ollut käynnissä koko kuluvan vuoden ja vuoropuhelu on ollut ajoittain hyvin haastavaa ja kaupungin näkökulmaa on ollut vaikea saada kuulluksi, eikä asiassa ole päästy eteenpäin ilman ylimmän johdon myötävaikutusta. Prosessissa on lisäksi todettu, että HVA on käsitellyt aluehallituksessa 19.4. §154 myös Kemin kaupungin sisäisen laskentatavan mukaisesti lasketut vuokrat ja hyväksynyt laskentatavan silloin, mutta osa vuokrista oli virheellisiä, joista toimitettiin HVA:lle tieto ennen asian käsittelyä hyvinvointialueen aluehallituksessa.

Vuokra-asetus 272/2022 mukaisesti vuokraan tulee määrittää ylläpitovuokra, joka koostuu hallinto-, käyttö-, kunnossapito-, huolto-, ulkoaluiden hoito-, lämmitys-, sähkö-, vesi- ja jätehuoltokustannuksista. Pääomavuokra muodostetaan vuokrattavan rakennuksen tai toimitilan teknisen arvon perusteella. Pääomavuokrassa käytetään kuuden prosentin tuottovaatimusta laskettuna vuokra-asetuksen 4§:n mukaiselle rakennuksen tekniselle arvolle.

Lapin hyvinvointialueen esityksessä ylläpitovuokra määräytyy vuokra-asetuksen 272/2022 mukaisesti, mutta pääomavuokran määrittäminen on määritetty sekamallilla, joka poikkeaa tavanomaisesta laskentatavasta.

Tilapalvelu on kysynyt Senaatti-kiinteistöiltä tähän määrittämiseen varmennusta, 25.10.2023 saadun vastauksen pohjalta HVA:n vuokranmäärittäminen ei ole sinänsä laitonta, mutta kylläkin poikkeuksellinen. Senaatti-kiinteistöjen näkemyksen mukaan, jos tästä toimintatavasta ei koidu kaupungille tappiota tai haittaa voidaan tätä tapaa käyttää siirtymäajan.

Kaupunginhallitus

§ 396 27.11.2023

Oheisessa liitteessä hva 3+1 sopimukset sisältää Hyvinvointialueen vuokranmääritys esityksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Lapin hyvinvointialueen esityksen 3+1 vuokrasopimusten vuokrista ja valtuuttaa tilapalvelupäällikön allekirjoittamaan vuokrasopimukset. Kaupunginhallitus kiinnittää huomiota prosessin pitkään keston ottaen huomioon millaisesta asiakokonaisuudesta on kyse. Kaupunginhallitus päättää esittää tämän asian myös hyvinvointialueen aluehallitukselle tietoon saatettavaksi, jotta aluehallitus osaltaan voisi toimivaltansa puitteissa vaikuttaa siihen, että yhdyspinnassa olevia asiakokonaisuuksia ja prosesseja johdetaan ja hoidetaan siten, että yhteistyö- ja kumppanuus hyvinvointialueen ja kuntien kanssa toteutuu mahdollisimman johdonmukaisesti ja eri osapuolten välillä käydään vuoropuhelua.

Päätös

Pekka Tiitinen ja Reijo Viitala ilmoittivat esteellisyytensä (yhteisöjäävejä) asian käsittelyyn ja poistuivat kokoushuoneesta.

Tuire Kourula toimi puheenjohtajana pykälän käsittelyn ajan.

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä Lapin hyvinvointialueen esityksen 3+1 vuokrasopimusten vuokrista ja valtuuttaa tilapalvelupäällikön allekirjoittamaan vuokrasopimukset. Kaupunginhallitus kiinnittää huomiota prosessin pitkään keston ottaen huomioon millaisesta asiakokonaisuudesta on kyse. Kaupunginhallitus päätti esittää tämän asian myös hyvinvointialueen aluehallitukselle tietoon saatettavaksi, jotta aluehallitus osaltaan voisi toimivaltansa puitteissa vaikuttaa siihen, että yhdyspinnassa olevia asiakokonaisuuksia ja prosesseja johdetaan ja hoidetaan siten, että yhteistyö- ja kumppanuus hyvinvointialueen ja kuntien kanssa toteutuu mahdollisimman johdonmukaisesti ja eri osapuolten välillä käydään vuoropuhelua.

Liitteet

9 hva 3+1 sopimukset

Kaupunginhallitus

§ 397 27.11.2023

Myllyniemen venesatama-alueen myynti**Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 397
623/10.03.01.02/2023****Valmistelu**

kiinteistömanageri Jaana Tikanoja

Kemin Myllyniemen sortteerialue on ollut Euroopan suurimpia erottelutyömaita ja osa sen rakennuksista on edelleen olemassa Myllyniemen alueella. Sortteerialue koostuu useista eri rakennuksista ja nyt myytävä kokonaisuus on Myllyniemen venesatama minkä rakennuksista osalla on sr-2 suojelumerkintä. Lapin viimeinen uitto Ounas- ja Kemijoessa nähtiin vuonna 1991, minkä jälkeen alueen rakennukset ovat olleet osittain vailla käyttöä.

Venesatama-alueella on Uiton aikaisia paja, verstas ja hallitiloja, tontin pinta-ala on 13 827 m², alueen kaava on LV/s = venesatama/ venevalkama alue.

Kohde on ollut Huutokaupat.com palvelussa myytävänä 13.10.-12.11.2023 välisen ajan. Kohteen korkein tarjous 83 000 €. Kauppahintaan ei kuulu tontti, eikä sähkö- ja vesiliittymät. Tontti vuokrataan erillisellä ostajan ja kaupungin välisellä vuokrasopimuksella.

Kemin kaupunki on ostanut uitto-yhdistykseltä uiton alueet vuonna 2018 kauppahinta 90 000 €.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy Myllyniemen venesatama-alueen myynnin 83 000 € kauppasummalla ja oikeuttaa Tilapalvelun allekirjoittamaan kauppakirjan.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Myllyniemen venesatama-alueen myynnin 83 000 € kauppasummalla ja oikeutti Tilapalvelun allekirjoittamaan kauppakirjan.

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 115 16.11.2023
§ 398 27.11.2023

Lausunto Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle koskien Kuusakoski Oy:n Kemlin Veitsiluodon jätteenkäsittelylaitoksen ympäristölupaa ja toiminnan aloittamista muutoksenhausta huolimatta

Lupajaosto 16.11.2023 § 115

Valmistelu

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Kuusakoski Oy on jättänyt Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle (PSAVI) ympäristölupahakemuksen koskien Veitsiluodon tehdasalueelle suunniteltua jätteenkäsittelylaitosta. Toiminnanharjoittaja hakee lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Toiminta luokitellaan direktiivilaitostoiminnaksi.

Jätteenkäsittelylaitoksen toimintoja ovat

- kierrätysmetallin ja muun metallipitoisen materiaalin vastaanotto, välivarastointi, lajittelu, leikkaus ja murskaus
- murskauksessa syntyvän kevyen jakeen käsittely kierrätys-polttoaineeksi tai toimittaminen muualla jatkokäsittelyyn
- metallilastujen sekä metallipitoisten sakkujen ja pölyjen briketointi
- romuajoneuvojen vastaanotto, välivarastointi, esikäsittely (ml. sähköauton akkujen käsittely)
- käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen edelleen käsiteltäväksi
- rakennus-, purku- ja energijätteen (sis. kiviaines ja betoni) vastaanotto, välivarastointi ja tarvittaessa pakkaaminen tai haketus
- renkaiden vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen edelleen käsiteltäväksi
- akkujen ja paristojen sekä muiden vaarallisten jätteiden pienerien vastaanotto, välivarastointi ja toimittaminen edelleen käsiteltäväksi

Esikäsitelty materiaali toimitetaan teollisuuden raaka-aineeksi, jatkokäsittelyyn yhtiön muille laitoksille tai muuhun hyötykäyttöön.

Toiminnassa vastaanotettava ja käsiteltävä materiaalimäärä tulee olemaan noin 161 000 tonnia.

Liitteenä on tiivistelmä ympäristölupahakemuksesta.

Liitteenä on ympäristölupahakemuksen täydennys (nro 1).

Liitteenä on ympäristölupahakemuksen täydennys (nro 2)

Liitteenä on luettelo vastaanotettavista jätteistä.

Liitteenä on sijaintikartta Veitsiluodon tehdasalueella.

Liitteenä on toimintojen asemapiirros Veitsiluodon tehdasalueella.

Liitteenä on laitoksen meluselvitys.

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 115 16.11.2023
§ 398 27.11.2023

Liitteenä on murskauslaitoksen BAT-tarkastelu.

Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto pyytää hakemuksesta Kemlin kaupungin (kaupunginhallitus) ja Kemlin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen (lupajaosto) lausuntoa. Lausunto tulee antaa 1.12.2023 mennessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisesti asiointipalvelun kautta (<https://avi.fi/sahkoiset-lomakkeet>).

Mikäli lausuntoa ei anneta, pyydetään siitä ilmoittamaan Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston kirjaamoon.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat kokonaisuutena sähköisesti osoitteessa <https://ylupa.avi.fi>.

Esittelijä

Ympäristöpäällikkö Risto Pöykiö

Päätösehdotus

Lupajaosto, joka toimii Kemlin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena, antaa Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle alla olevan lausunnon ja esittää sitä edelleen kaupunginhallitukselle annettavaksi Kemlin kaupungin lausuntona asiassa.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Lausunto:

Yleistä:

Jätteenkäsittelylaitos, joka hyödyntää ja käsittelee erilaisia jättejakeita kuten mm. kierrätysmetallia ja muuta metallipitoista materiaalia, romuajoneuvoja, käytöstä poistettuja sähkö- ja elektroniikkalaitteita, rakennus-, purku- ja energiajätettä, puuta, paperia, pahvia, muoviovia, lasia, renkaiden, akkuja ja paristoja, toteuttaa valtakunnallisia ja varsinkin alueellisia tavoitteita hyödyntää jätteitä materiaalina ja energiana ja on täten kiertotalousmielessä kannatettava.

Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen sijoittuminen Veitsiluotoon olisi logistisesti varsin hyvässä paikassa, sillä se mahdollistaisi jätemateriaalin kuljetuksen hyödynnettäväksi maanteitse sekä tarvittaessa jopa rautateitse ja merikuljetuksina, joista kaksi viimeksi mainittua kuljetusmuotoa mahdollistavat suurten massamäärien kuljettamisen varsin pienillä kasvihuonekaasupäästöillä kuljetettua massayksikköä kohti.

Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen sijoittumisella Veitsiluotoon voitaisiin saavuttaa alueella jo toimivien jätteen käsittelijöiden välillä synergiahyötyjä.

Melun mittaukset:

Kierrätyslaitoksen toiminnan merkittävin ympäristövaikutus on melu, joka aiheutuu pääosin murskauksesta, materiaalin lajittelusta, koneiden ja laitteiden käyntiäänistä ja liikenteestä.

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 115 16.11.2023
§ 398 27.11.2023

Hakemusasiakirjoissa olevan Promethor Oy:n tekemän meluselvityksen mukaan laskennallisen mallinnuksen tulosten perusteella Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen toiminnasta aiheutuvan melun päiväajan keskiäänitaso ei ylitä asuinrakennuksilla 55 desibeliä eikä lomarakennuksilla 45 desibeliä. Vastaavasti yöajan keskiäänitaso tai yöajan toimintatunnin keskiäänitaso ei mallinnuksen mukaan ylitä asuinrakennuksilla 50 desibeliä eikä lomarakennuksilla 40 desibeliä.

Promethor Oy:n meluselvityksen mukaan laskennallisen mallinnuksen tulosten perusteella Veitsiluodon tehdasalueella sijaitsevan sahan, voimalaitoksen ja Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen päiväajan ja yöajan keskiäänitaso yhteismelun osalta jäisi Rytikarin alueella alle 50 dB(A).

Kuusakoski Oy:n jätteenkäsittelylaitoksen käynnistyttyä tulee nykyinen äänimaisema muuttumaan pysyvästi Ajoksen, Rytikarin ja Paavonkarin asunto-alueilla siitä mitä se on nyt.

Vaikka melun mallinnukset antavat varsin luotettavia tuloksia melun leviämisestä ja melutasoista, ovat ne joka tapauksessa vain suuntaa antavia, eikä niillä voida varmuudella päätellä ylittyvätkö valtioneuvoston melun ohjearvot.

Edellä mainitun johdosta ympäristölupapäätöksessä toiminnanharjoittaja (Kuusakoski Oy) tulisi määrätä mittaamaan melutasot lähimmissä häiriintyvissä kohteissa viimeistään vuoden kuluttua toiminnan aloittamisesta.

Melumittaus tulisi teettää ulkopuolisella, riippumattomalla, asiantuntijalla.

Melun mittaussuunnitelman hyväksymisen voisi ympäristöluvassa antaa laitoksen vastuuvälvojana toimivalle Lapin ELY-keskukselle.

Raportti melumittauksista tulee toimittaa Lapin ELY-keskukselle ja Kemin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle raportin valmistuttua.

Toiminnanharjoittajalle määrätyt melumittaukset tulisi toistaa määrävuosin esim. 2 tai 3 vuoden välein ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä, tulisiko sen käyttää ympäristönsuojelulain 63 §:n mukaisia valtuuksia ja määrätä Veitsiluodon tehdasalueen olevat kaikki toiminnanharjoittajat (saha, voimalaitos, jätteenkäsittelylaitos) yhdessä mittaamaan toimintojensa meluvaikutusta (yhteistarkkailu) lähimmissä häiriintyvissä kohteissa sen jälkeen kun jätteenkäsittelylaitos on aloittanut toimintansa.

Jos päädytään melun yhteistarkkailun toteuttamiseen, tulisi sen uusimisen tarve määrävuosin, esim. 2 tai 3 vuoden välein, ratkaista saatujen tulosten perusteella myöhemmin, joko PSAVI:in tai Lapin ELY-keskuksen toimesta.

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 115 16.11.2023
§ 398 27.11.2023

Melumittauksen tulokset tulisi julkaista alueen asukkaiden ja muiden asianosaisten saatavilla olevaan tietoverkkoon.

Murskaimen pölypäästöjen mittaus:

Kierrätyslaitoksen toiminnassa jätejakeiden murskaus, varastointi ja käsittely aiheuttavat suurimmat pölypäästöt ympäristöön.

Murskaimen pölypäästöt ilmaan tulisi määrätä mitattavaksi määrävuosin esim. 2 tai 3 vuoden välein ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Murskaimen päästömittauksen osalta on huomioitava, että pölypäästön laatu on riippuvainen siitä, millaista jätemateriaalia kulloinkin murskataan. Päästömittaus tulisi toteuttaa siten, että se vastaa mahdollisimman hyvin murskaimen normaalia toimintatilannetta. Murskaimen pölymittaus tulisi toteuttaa myös siten että saadaan tieto murskaimen pölypäästöistä eri jätemateriaaleja murskattaessa.

Murskaimen pölypäästöistä tulisi määrittää vähintään hiukkasten kokonaispäästö ja hiukkasista niiden sisältämät keskeisimmät raskasmetallipitoisuudet (esim. Hg, Pb, Zn, Cd, As, Co, Cr, Ni, Mn, Sb, Se, Ti, V ja Cu).

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä, tulisiko murskaimen pölypäästöistä määrittää myös bromatut palonestoaineet, dioksiinien kaltaiset PCB-yhdisteet sekä esim. polyklooratut dibentsodioksiidit ja furaanit (PCDD/F-yhdisteet).

Hakemuksen mukaan merkittävä haitta-aine Kuusakoski Oy:n muilla murskauslaitoksilla tehtyjen päästöinventaariorien perusteella ovat haihtuvat orgaaniset yhdisteet (TVOC), joiden päästömittaus tulisi ympäristöluvassa määrätä tehtäväksi määrävuosin, esim. 2 tai 3 vuoden välein, ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Murskaimen pölypäästömittaus tulisi teettää ulkopuolisella, riippumattomalla, asiantuntijalla.

Murskaimen pölypäästöjen mittaussuunnitelman hyväksymisen voisi ympäristöluvassa antaa laitoksen vastuuvälvojana toimivalle Lapin ELY-keskukselle.

Ilmanlaadun hiukkasmittaukset:

Koska jätteenkäsittelylaitos on uusi ja sen toiminnoista aiheutuvan pölyn leviämisestä ympäristöön suhteessa lähimpiin häiriintyviin kohteisiin ei ole kokemusperäistä ja mitattua tietoa, on luonnollista että laitoksen toiminnasta ei saa aiheutua ilmanlaatuasetuksessa (Vna 79/2017) määriteltyjen ilmanlaadun ohje- ja raja-arvojen ylittymistä.

Edellä mainitun varmistamiseksi ympäristölupapäätöksessä toiminnanharjoittaja tulisi määrätä mittaamaan yhdyskuntailman

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 115 16.11.2023
§ 398 27.11.2023

hengitettävien hiukkasten (PM10) ja pienhiukkasten (PM2.5) pitoisuudet lähimmillä asuinalueilla noin yhden vuoden kuluessa laitoksen toiminnan käynnistymisestä ja tämän jälkeen määrävuosin, esim. 3 tai 5 vuoden välein uudestaan ellei lainsäädäntö edellytä tätä tiheämpää mittaussykliä direktiivilaitokselle.

Hiukkasista tulisi määrittää vähintään niiden sisältämät keskeisimmät raskasmetallipitoisuudet (esim. Hg, Pb, Zn, Cd, As, Co, Cr, Ni, Mn, Sb, Se, Ti, V ja Cu).

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä tulisiko yhdyskuntailman hiukkasista (PM10 ja PM2.5) määrittää myös bromatut palonestoaineet, dioksiinien kaltaiset PCB-yhdisteet sekä esim. polyklooratut dibentsodioksiidit ja furaanit (PCDD/F-yhdisteet).

Yhdyskuntailman pölypitoisuusmittaus (PM10 ja PM2.5) tulisi teettää ulkopuolisella, riippumattomalla, asiantuntijalla.

Mikäli ilmanlaadun ohje- tai raja-arvot ylittyvät, tulisi luvansaajan toimittaa Lapin ELY-keskukseen suunnitelma pölypäästöjen ja pölypitoisuuksien alentamiseksi. Yhdyskuntailman pölypitoisuuden (PM10 ja PM 2.5) mittaus tulisi tällöin uusien toimenpiteiden tehokkuuden varmistamiseksi.

Yhdyskuntailman pölymittauksen ja sen mahdollisen uusinnan mittaussuunnitelman hyväksymisen voisi ympäristöluvassa antaa laitoksen vastuuvälvojen toimivalle Lapin ELY-keskukselle.

Päästöjen ja ilmanlaadun mittauksen tulokset tulisi julkaista alueen asukkaiden ja muiden asianosaisten saatavilla olevaan tietoverkkoon.

Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailu:

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta siitä, tulisiko toiminnanharjoittaja määrätä osallistumaan Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja siihen liittyviin bioindikaattoritutkimuksiin, jotka toteutaan määrävuosin.

Viimeinen Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailu tehtiin ajalla 1.1. – 31.12.2021 ja toteutetaan seuraavan kerran ilmanlaatuasetuksen (Vna 79/2017) mukaisesti vuonna 2026, vuoden kestäväksi mittauksena.

Vuoden 2026 Kemin ilmanlaadun mittauksessa tullaan mittaamaan todennäköisesti vain hengitettäviä hiukkasia (PM10), koska vuoden 2021 mittausraportissa Ilmatieteen laitos suositteli keskittymään tämän komponentin mittaamista jatkossa.

Viimeinen bioindikaattoritutkimus tehtiin vuonna 2019 ja sen toteuttamisen tarpeellisuus jatkossa ratkaistaan Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailun toteuttamisen yhteydessä.

Kemin ilmanlaadun yhteistarkkailun ja bioindikaattoritutkimuksen toteuttamistapa on Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston lupapäätöksellä nro 12/2023 (8.2.2023; dnro PSAVI/6841/2022; lupamääräys 21) ja

Lupajaosto
Kaupunginhallitus

§ 115 16.11.2023
§ 398 27.11.2023

lupapäätöksellä nro 164/2020 (18.12.2020; PSAVI/7988/2019; lupamääräys nro 58) annettu Kemín kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Lapin ELY-keskus koordinoi edellä mainittun ilmanlaadun mittauksen toteuttamista että se toteutuu lainsäädännössä (Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta 79/2017) määrättyllä tavalla huomioiden lisäksi sen mitä ympäristöluvissa on Kemín ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja siihen liittyvästä bioindikaattoritutkimukseen osallistumisesta toiminnanharjoittajille määrätty.

Huomioiden Kuusakoski Oy toiminta, olisi luontevaa, että Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto velvoittaisi toiminnanharjoittajan osallistumaan Kemín ilmanlaadun yhteistarkkailuun ja siihen liittyviin bioindikaattoritutkimuksiin.

Kemín merialueen yhteistarkkailu:

Aluehallintoviraston ratkaistavaksi jätetään pohdinta myös siitä, aiheutuuko jätteenkäsittelylaitoksen toiminnasta sellaisia jätevesivaikutuksia Perämereen, että toiminnanharjoittaja tulisi velvoittaa osallistumaan Kemín merialueen yhteistarkkailuun.

Päätös

Lupajaosto hyväksyi päätösesityksen lisäyksellä, että toiminnanharjoittajan tulisi antaa Pohjois-Suomen Aluehallintovirastolle selvitys, kuinka paljon toiminnassa syntyy sellaista jätettä jota ei voida hyötykäyttää vaan se joudutaan loppusijoittamaan kaatopaikalle.

Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginhallitus 27.11.2023 § 398
569/11.01.00/2023

Valmistelu

Toimielin on valmistellut asian.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää yhtyä lupajaoston lausuntoon ja saattaa sen Pohjois-Suomen Aluehallintoviraston tietoon Kemín kaupungin lausuntona. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa.

Liitteet

- 10 Kuusakoski Oy_Tiivistelmä ympäristölupahakemuksesta
- 11 Kuusakoski Oy_Ympäristölupahakemuksen täydennys 2023
- 12 Kuusakoski Oy_Ympäristölupahakemuksen täydennys nro 2
- 13 Kuusakoski Oy_Vastaanotettavat jätteet
- 14 Kuusakoski Oy_Sijaintikartta Veitsiluodossa

Lupajaosto	§ 115	16.11.2023
Kaupunginhallitus	§ 398	27.11.2023

- 15 Kuusakoski Oy_ asemapiirros
- 16 Kuusakoski Oy_Meluseelvitys
- 17 Kuusakoski Oy_BAT tarkastelu

Kaupunginhallitus

§ 399 27.11.2023

Tiedoksi saatettavat**Kaupunginhallitus 27.11.2023§ 399**
186/02.06.01.04/2022**Saapuneet päätökset**

491/00.04.01/2023

Tervolan YTA, neljännesvuosiraportti 14.11.2023

435/00.04.01/2023

Pöytäkirjanote 26.10.2023 § 74 Tervolan kunnanvaltuuston päätös Meri-Lapin työllisyyspalvelut yhteistoiminta-alueen perustaminen/yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Hyväksytään yhteistoimintasopimus ja järjestämissuunnitelma ja esitetään edelleen valtuustolle hyväksyttäväksi.

Päätös:Hyväksyttiin yksimielisesti.

79/00.00.01/2023

Kunnan keskusvaalilautakunta 14.11.2023 § 59

Varavaltuutettujen määrääminen

Keskusvaalilautakunta määrää Vasemmistoliitto r.p:n varavaltuutetuksi Jukka Ruotsalaisen. Keskusvaalilautakunta määrää Suomen Keskusta r.p:n varavaltuutetuksi Jukka Halttusen.

Saapuneet kirjeet**Tiedoksi saapuneet asiat**

477/00.01.05/2021

Matkailun ja palvelujen kehittämissuunnitelma 2030

323/00.00.02/2022

Ilmoitus konkurssin alkamisesta velkojille

Konkurssivelallinen:Kemin Sotainvalidien palveluasuntosäätiö sr
c/o AA Antti Kantola, Asianajotoimisto Antti Kantola Oy
Keskuspuistokatu 28 A 2, 94100 Kemi
Kotipaikka: Kemi
y-tunnus: 1082630-8**Tuomioistuin ja konkurssiasian tunnistetiedot:**

Lapin käräjäoikeuden dnro K 23/14542, päätös nro 23/16108

Kaupunginhallitus

§ 399 27.11.2023

Konkurssin alkamisen ajankohta:

4.10.2023 klo 14.00

Pesänhoitaja:

AA, VT Antti Hyvönen

Asianajotoimisto Arctica Oy

Rovakatu 29, 96200 Rovaniemi / Kauppakatu 15, 94100 Kemi

Puh. 045 267 7676

Sähköposti: antti.hyvonen@asianajoarctica.fi

Muuta:

Pyydän velkojia ilmoittamaan mahdolliset saatavien määrät pesäluettelon laatimista varten mahdollisimman pian.

186/02.06.01.04/2022

Muutoksenhaku Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden 17.10.2023

päätökseen

Valitus KHO 16.11.2023 liitteineen (liitteenä)**Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Liitteet

18 Valitus KHO 16.11.2023 liitteineen

Kaupunginhallitus

§ 400 27.11.2023

Kaupunginhallitukselle saapuneet pöytäkirjat**Kaupunginhallitus 27.11.2023§ 400**

Kaupunginhallitukselle on saapunut seuraavat pöytäkirjat:

Ympäristölautakunta	7.11.2023
Ympäristölautakunta	19.9.2023
Ympäristölautakunta	17.10.2023

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi ja ilmoitetaan lautakunnille, ettei kaupunginhallitus KunL:n 92 §:n ja hallintosäännön 30 §:n nojalla vaadi pöytäkirjassa mainittujen päätösten ottamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Kaupunginhallitus

§ 401

27.11.2023

Vireillä olevia ajankohtaisia asioita**Kaupunginhallitus 27.11.2023§ 401****Esittelijä**

Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

PäätösehdotusKaupunginjohtaja kertoo vireillä olevista ajankohtaisista asioista.
Kaupunginjohtaja on vuosilomalla 25.12-7.1.2023 välisen ajan.**Päätös**

Kaupunginjohtaja kertoi:

Kaupungin valokuituverkon myynti saatetaan loppuun lähiviikkojen aikana.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 388, § 389, § 390, § 391, § 393, § 394, § 398, § 399, § 400, § 401

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 392, § 395, § 396, § 397

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava **Kemin kaupungin kirjaamoon** määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on **Kemin kaupunginhallitus**.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite:	Valtakatu 26, 94100 Kemi
Käyntiosoite:	Valtakatu 26, 94100 Kemi
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@kemi.fi
Faksinumero:	(016) 259 699
Puhelinnumero:	(016) 259 215

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja se on tekijän allekirjoitettava. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää **Kemin kaupungin kirjaamosta**.